

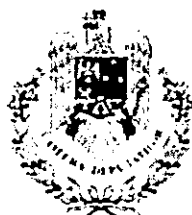
Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă are ca obiectiv de reglementare creșterea responsabilității aleșilor locali față de nevoile cetățenilor care le-au acordat votul precum și stoparea fenomenului de absenteism și neimplicare în treburile comunității.

O democrație nu poate funcționa adecvat în absența implicării politice a cetățenilor. Legitimitatea și calitatea unui regim politic sunt adesea judecate după gradul de implicare a cetățenilor în procesul politic.

Democrația a fost definită în mod diferit pe parcursul timpului. În ceea mai mare parte a istoriei intelectuale a democrației, termenul a avut o conotație negativă. Abia în secolul al XX-lea democrația devine un termen respectabil, clamat deopotrivă de stânga și dreapta politică. Democrația anticilor era, în esență, un regim politic participativ. În schimb, concepția modernă despre democrație pune accentul pe reprezentare și guvernarea indirectă, pe responsabilitatea aleșilor față de alegători. De aceea, democrația modernă este, în principal, o democrație reprezentativă.

În ciuda importanței alegerilor electorale, participarea politică nu poate fi redusă la vot. Modelul receptiv al democrației extinde noțiunea de participare politică dincolo de simplul act al exprimării unui vot. Prin urmare, studiile privind acțiunea politică a indivizilor sau grupurilor au inclus și alte comportamente care sunt analizate sub eticheta de participare politică. În literatura de specialitate, prin sintagma participare politică, sunt desemnate cel mai adesea acele acțiuni prin care indivizii sau grupurile, încearcă să-și apere și promoveze interesele în sfera politică. Aceasta este în esență conceptualizarea participării, ca încercare de influență.

ROMANIA

Definiția clasică e oferită de Verba și Nie (1972, p. 2, apud. Teorell, 2006): „participarea politică se referă la acele acțiuni ale cetățenilor privați prin care (...) se încearcă influențarea guvernanților, fie prin afectarea alegerii personalului guvernamental, fie prin afectarea alegerilor făcute de personalul guvernamental”.

Această definiție domină și astăzi studiile participării politice și stă la baza unor cercetări internaționale de referință, extinse din anii 1970 (Barnes & Kaase, 1979; Verba et al., 1978) până în anii 1990 (Parry & Moyser, 1994; Verba et al., 1995). Prezența acestei definiții în majoritatea manualelor și dicționarilor din domeniul științelor sociale și politice, confirmă popularitatea acestei concepții a participării politice în mediul academic actual (Teorell, 2006).

Participarea, ca modalitate de influență, extinde semnificativ sfera de acțiune politică a cetățenilor într-o democrație. Astfel, față de modelul elitist al democrației, definiția prezentată mai sus, permite indivizilor să-și exprime preferințele nu doar asupra alegerii guvernanților ci și asupra politicilor publice adoptate de politicieni. Prin urmare, participarea politică devine un act instrumental prin care cetățenii încearcă să facă sistemul politic mai receptiv la voința lor (Teorell, 2006). Potrivit lui Verba (Verba, 1996, apud Teorell, 2006, p. 789) *„participarea este un mecanism de reprezentare, un mijloc prin care guvernanții sunt informați despre preferințele și nevoile publicului și sunt impulsionați să răspundă acelor preferințe și nevoi.”* Cu alte cuvinte, receptivitatea sistemului politic față de preferințele cetățenilor este chestiunea esențială din punct de vedere normativ pe care participarea politică încearcă să o rezolve în cadrul acestui model al democrației (Teorell, 2006). *

Conceptualizarea participării politice ca încercare de influență, are în centrul său ideea receptivității guvernanților față de preferințele și nevoile cetățenilor. Mecanismele de participare prin care relația cetățean-autorități poate fi mediată, merg dincolo de actul votării și activitatea de campanie.

ROMANIA

Acestea cuprind o varietate de activități convenționale sau de protest ce pot duce la o mai mare receptivitate din partea autorităților și la o mai bună apărare și promovare a intereselor cetățenilor. Astfel, participarea politică constă în acele acțiuni care au un efect indirect, prin încercările de a influența guvernarea, asupra deciziilor și rezultatelor acestor decizii concretizate în politici publice.

Evoluția politică în România ultimilor ani, a evidențiat o scădere masivă a interesului cetățenilor față de luarea deciziilor, fapt demonstrat de prezența scăzută la vot.

Acest fapt, a condus la scăderea legitimității aleșilor, cu consecințe grave asupra încrederii în instituțiile statului, fenomen care trebuie stopat cât mai rapid.

În concret, prin această inițiativă legislativă se intenționează crearea posibilității cetățenilor de a participa la luarea deciziilor politice, începând de la a vota nu o listă propusă de partide, ci de a vota, conform conștiinței și criteriilor proprii, anumite persoane propuse de formațiunile politice.

În acest moment, partidele propun liste pentru alegerea consiliilor locale, județene sau Consiliul General al municipiului București, în baza unor criterii strict politice.

Practic, alegatorul nu are posibilitatea de a vota o persoană, pentru anumite calități pe care le apreciază, cum ar fi că aceasta este un bun gospodar sau prin raportare la rezultatele obținute în activitatea profesională etc., ci este nevoit să aleagă candidați aflați pe o listă propusă de către un partid politic, adică persoane impuse sub o formă sau alta, uneori lipsite de orice expertiză în domeniu, care nu de fiecare dată se bucură de un istoric personal sau profesional corespunzător unor astfel de funcții sau demnități.

Această metodă de selectare a candidaților, conduce la ideea tot mai des întâlnită în rândurile alegătorilor, conform căreia sunt supuși unei manipulări și la convingerea că votul lor nu face diferența, fapt care îi determină pe aceștia să-și exprime dreptul de vot, prin neparticipare.

O analiza a votantului român realizează și Alina Mungiu-Pippidi într-una din secțiunile cărții sale *Politica după comunism* (2002). Analizele din capitolul „Votantul

ROMANIA

român. De la raționament la preferință politică," se bazează în principal, pe o cercetare longitudinală, folosind un eșantion panel în două valuri, la începutul și la sfârșitul campaniei electorale de la alegerile generale din 2000. Autoarea își propune creionarea unui portret al alegătorului român, de la mecanismele gândirii politice la identitatea politică și preferințele politice ale votanților.

Autorul sus-menționat, susține că modelul explicativ principal al preferinței politice în România este cel cunoscut în psihologia politică drept modelul „impresie dominantă.”

Potrivit acestui model „ideologia și programele politice contează foarte puțin sau deloc. Ce are importanță este imaginea candidatului sau partidului, iar aceasta nu e o cumulare de impresii, ci o impresie dominantă formată la un moment dat și utilizată fără actualizări, dacă nu intervin împrejurări excepționale” (Mungiu-Pippidi, 2002, p. 117).

Prin prezentul proiect legislativ, se conferă alegătorului posibilitatea de a opta atât pentru partid cât și pentru o persoană anume.

Un astfel de sistem va consolida legătura între alegător și ales. Primul, va avea și reprezentarea la nivel de persoană a celui pe care l-a ales, care îl reprezintă și nu numai partidul politic, iar cel de al doilea, va avea responsabilitatea directă a votului pe care l-a primit.

Totodată, acest tip de vot va putea crește performanța partidelor și mai ales a organizațiilor teritoriale.

INIȚIATORI:

1. DEPUTAT GEORGE NICOLAE SIMION

2. DEPUTAT DUMITRU FLUCUȘ

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative - „Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	ȘIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2	DUMITRU FLUCUR	AUR	
3	SUCIU SEBASTIAN	AUR	
4	VOLOSCUȘI BOGDAN	AUR	
5	SCRIPNIC LILIAN	AUR	
6	STOICA CIPRIAN - TIT	A.U.R.	
7	COLEȘA IULIE-ALIN	AUR	
8	MITREA DUMITRIANA	AUR	
9	TANASĂ DAN	AUR	
10	DĂMUREANU RINCO	AUR	
11.	ACATRÎNEI DOREL	AUR	
12.	IĂNĂUȚĂ CRISTIAN	AUR	
13	ABȘTEANU MIHAIL	AUR	
14.	VITUS SILVIU PAUNESCU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - „Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15	Enachi Reisz	AUR	
16	Badiu Georgel	AUR	
17	CHELARU MIRCEA	AUR	
18	GIANINA ȘERBAN	AUR	
19	MATEESCU Ioan	AUR	
20	ADRIAN CĂTANĂ	AUR	
21	MECENZI EUDOCIM	AUR	
22	RODICA BOATHEA	AUR	
23	DORINEZ COSTEA	AUR	
24	Busuice Andrei	AUR	
25	CIOBANESCU VICTORIA - RICA	AUR	
26	Adnăsoiu Florica	AUR	
27	IONUT NEAGU	AUR	